

Vihdin kunnan osavuositarkastus 1.1. - 30.6.2025 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 15.09.2025

241/02.02.02/2025

Kunnanvaltuusto 9.5.2022 hyväksyi kuntastrategiassa vuosille 2022-2025 vastuullisen taloudenpidon yhdeksi kahdeksasta strategisesta painopisteestä.

”Vastuullisella taloudenpidolla varmistamme kuntamme hyvinvoinnin perustan. Käyttötalouden menot sovitetaan talouden asettamiin raameihin, jotta verotuksemme pysyy kilpailukykyisenä. Priorisoimme investoinnit, jotka lisäävät kuntamme saavutettavuutta ja siten kasvutavoitteemme toteutumista.”

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä sekä toimivat samalla valvonnan välineinä.

Talousarvion toteutumista seurataan ja raportoidaan kunnanhallituksen 9.12.2024 § 296 hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti.

Osavuositarkastuksissa on talousraporttia kattavampi kuvaus talouden toteutumisesta sekä koko vuoden ennusteesta. Talouden toteutumisen lisäksi osavuositarkastuksissa kuvataan toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sekä muita keskeisiä tunnuslukuja, kuten asukasluvun ja työttömyysasteen kehitystä. Osavuositarkastuksen ennuste on rakennettu palvelukeskusten raportointien kesäkuun ennustetietojen perusteella. Lisäksi osavuositarkastus sisältää henkilöstöraportin.

Taloustarkastus

Kesäkuun lopussa toimintakate oli -37 190 627 euroa, toteuma-asteen ollessa 47,3 % (laskennallinen toteuma 50 %). Toimintatuotot olivat 21 683 606 euroa (48,9 %) ja toimintakulut -59 045 599 euroa (47,8 %).

Verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) ennustetaan jäävän 1,514 miljoonaa euroa talousarviota pienemmäksi. Kesäkuun verotulojen kertymä oli 33,476 miljoonaa euroa, toteuma-asteen ollessa 46,0 %.

Investointien nettototeuma oli -10,5 milj. euroa eli 40,7 % budjetoidusta (vuonna 2024 vastaava toteuma oli -9,4 milj. euroa eli 33,1 %). Ennusteen mukaan investoinnit toteutuvat noin 7,2 miljoonaa euroa budjetoitua pienempinä muutettuun talousarvioon nähden. Nettoinvestointien toteuma-astetta pienentää vuodelle 2025 kohdistuvat kertaluontoiset omaisuuden myynnit, joita ei ole huomioitu alkuperäisessä talousarviossa.

Rahoituksen osalta kunnan lainasaldo oli kesäkuun lopussa 101,0 miljoonaa euroa. Lainasalkusta 95 % koostui pitkäaikaisista vakiomuotoisista lainoista ja 5 % lyhytaikaisista kuntatodistustalainoista. Lainojen keskiporkko oli 1,37 % (vuonna 2024 vastaava 1,25 %). Korkoympäristön kiristymisen kasvattaa tulevina vuosina korkokuluja, kun kunta joutuu nostamaan uusia lainoja korkean investointitason vuoksi.

Tilikauden ylijäämäennuste on osavuositarkastuksen mukaan 5,3 miljoonaa euroa, vaikka muutettu talousarvio on alijäämäinen -0,149 miljoonaa euroa.

Henkilöstöraportti

Henkilöstökustannukset toteutuivat tammi–kesäkuussa talousarvion mukaisesti. Sopimuskorotusten vaikutus kustannustasoon oli ennakoitavissa. Paikalliset neuvottelut valtakunnalliseen tasopalkkamalliin liittyen ovat edenneet suunnitellusti, ja palkitsemisen kokonaisuutta kehitetään poikkihallinnollisesti.

Henkilöstömäärä on pysynyt vakaana, mutta henkilötyövuosien (HTV) määrä on hienoisessa laskussa verrattuna vuoteen 2024. HTV2 on laskenut 558,90 → 545,99 ja HTV3 502,90 → 482,22. Lasku voi osittain selittyä poissaolojen kasvulla.

Sairauspoissaolot ovat nousseet merkittävästi: +15 % vuoteen 2023 ja +27 % vuoteen 2024 verrattuna. Pitkäkestoiset poissaolot (yli 90 päivää) muodostavat edelleen suurimman osan kaikista poissaoloista. Maaliskuu oli kuormittavin kuukausi, mutta kesäkuussa poissaolot vähenivät selvästi.

Sairauspoissaolopäiviä kertyi yhteensä 10 722, joista 10 513 olivat palkallisia ja 209 palkattomia. 44,29 % henkilöstöstä ei ollut lainkaan sairauslomalla. Työterveyden raportin mukaan 5 % henkilöstöstä vastaa 64 % kaikista sairauspoissaolopäivistä. Eniten kasvua on ollut tuki- ja liikuntaelinsairauksissa (+557 päivää) sekä psyykkisissä sairauksissa (+183 päivää).

Talousarviomuutokset

A) Esitettävät muutokset käyttötalouteen

Kunnanhallitus, €	MTA 2025	Muutos	MTA 2025+ muutos
Henkilöstökulut	-4 073 769	-60 000	-4 133 769
Sitovan toimintakatteen muutos	-8 437 102	-60 000	- 8 497 102

Elinvoimalautakunta, €	MTA 2025	Muutos	MTA 2025+ muutos
Muut toimintatuotot	1 250 000	5 200 000*	6 550 000
Avustukset	-2 348 000	-400 000	2 748 000
Sitovan toimintakatteen muutos	- 9 609 261	-400 000	-10 009 261

* Sitova määräraha on toimintakate. Toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon käyttöomaisuuden myynnistä kertyviä myyntivoittoja tai myyntitappioita. Myyntivoittoja ei siten voi käyttää tulosalueen tai toimielimen menojen katteeksi, eikä myyntitappioita tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä

Tekninen lautakunta, €	MTA 2025	Muutos	MTA 2025+ muutos
Myyntitulot	14 056 319	-268 800	13 788 319
Sitovan toimintakatteen muutos	12 418 103	-268 000	12 150 103

Tuloslaskelman muut osat, €	MTA 2025	Muutos	MTA 2025+ muutos
Verotulot	72 763 776	-1 611 239	71 158 537

Käyttötalouden osalta esitetään muutoksia kunnanhallituksen alaiseen toimintaan. Uuden valtuustokauden alussa on jouduttu pitämään ylimääräisiä valtuuston kokouksia ja valtuuston kokouksien kesto on ollut arvioitua pidempi, jolloin kokouskuluihin varattuja määrärahoja tulee arvioida uudelleen. Tämän lisäksi syyskaudella päätöksentekoon tulevat asiat, kuten kuntastrategia voi edellyttää tarvetta ylimääräisille kokouksille.

Elinvoimalautakunnan osalta esitetään muutoksia tuloennusteeseen johtuen Pääkslahden maa-alueen myynnistä ja sote- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen laitosten myynnistä kunnalta Vihdin toimitilat Oy:lle. Tämän lisäksi on arvioitu, että työmarkkinatuen kuntaosuus tulee ylittämään talousarviossa arvioidun.

Tekninen lautakunta on omassa lautakunnan kokouksessaan 20.8.2025 § 8 esittänyt myyntitulojen tuloarvion laskua perustuen metsätulojen vähenemiseen, koska metsänhoitosuunnitelmaa ei ole saavuttanut lainvoimaa vielä kesäkuussa 2025. Tämän lisäksi oli arvioitu talousarviossa, että vuodelle 2025 saadaan hulevesimaksut päätöksentekoon osana VIHTA-toimia, mutta asia siirtyy vuodelle 2026.

Verotuloihin esitetään tuloarvion alentumista perustuen heikompaan kunnallisveron tuotto-olettamaan. Työllisyyden kehitys on ollut heikompa mitä oli arvioitu. Verohallinnon elokuun arvion mukaan palkkatulot kasvavat arviolta noin kolme prosenttia tänä vuonna, kun toukokuussa vastaava arvio oli 3,5 prosenttia. Loppuvuoden osalta arvioidaan parempaa kunnallisverojen tilitystä, mutta ennustetasolla arvioidaan, että noin 1,4 milj. euroa jäädään arviosta.

B) Esitettävät muutokset investointiosaan

Kunnanahallitus, €	MTA 2025	Muutos	MTA 2025+ muutos
Pysyvien vastaavien arvopaperihankinnat/ sijoitukset /muut pitkävaikutteiset menot	1 002 250	-1 002 250	0

Elinvoimalautakunta, €	MTA 2025	Muutos	MTA 2025+ muutos
Kiinteän omaisuuden myynti	500 000	5 200 000	5 700 000

Tekninen lautakunta, €	MTA 2025	Muutos	MTA 2025+ muutos
Kunnan osuudet valtion tiehankkeisiin	1 700 000	-1 200 000	500 000
Muu yhdyskuntatekniikan rakentaminen	3 925 000	- 1 331 000	2 594 000
Liikunta-alueiden rakentaminen	475 000	-225 000	250 000
Työpaikka-alueet	4 800 000	2 770 000	7 570 000
Asuinalueiden rakentaminen	700 000	36 000	664 000
Meritien rautasillan saneeraus	100 000	-50 000	50 000
Kiinteistöjen energiajärjestelmän muutokset	1 300 000	-1 000 000	300 000
Nummelan kirjaston talotekniikka	50 000	25 000	75 000

Kunnanhallituksen alaisten investointien osalta ehdotetaan talousarviomuutosta perusten Länsiradan maksuosuuksiin. Neuvottelut ovat kestäneet odotettua pidempää ja aiempien sitoumuksien mukainen rahoitus on jo kerätty Länsirata Oy:lle.

Elinvoimalautakunnan alaisen kiinteän omaisuuden myyntiin ehdotetaan listätävän investointientulo-odotusta perustuen Pääkslahden maa-alueen

myynnistä ja sote- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen laitosten myynnistä kunnalta Vihdin toimitilat Oy:lle.

Tekninen lautakunta päätti keskeyttää Ukintien hankinnan kesäkuussa 2025, koska hankkeelle varatut määrärahat eivät ole riittävät. Urakoitsijavalinta on tarkoitus tehdä uudelleen teknisessä lautakunnassa 12.11.2025. Tämän takia ehdotetaan määrärahojen alentamista tältä vuodelta valtion osuuksista tiehankkeisiin. Toiminnolla Muu yhdyskuntatekniikan rakentaminen kustannukset tulevat alittumaan, kun taas toiminnolla Työpaikka-alueiden rakennuskustannukset kustannukset ylittyvät. Rostin työpaikka-alueen rakentamiskustannukset ovat olleet merkittävät vaikeiden pohjaolosuhteiden vuoksi, ja Palojärven työpaikka-alueen esikuormitustyöt ovat kestäneet odotettua pidempään. Molemmat hankkeet ovat keskeisiä yritysten sijoittumismahdollisuuksien edistämisessä. Palojärven alueelle on saatu louhetta datakeskustyömaalta, ja kunta on vastannut louheen vastaanottokustannuksista. Järjestelyllä kunta on säästänyt merkittävästi työpaikka-alueen esirakentamiskustannuksissa. Ensimmäinen vaihe päättyy elokuun aikana, ja toinen vaihe kilpailutetaan ja käynnistetään, kun suunnittelu ja lupaprosessi on valmis.

Tilapalveluissa Nummelan kirjaston talotekniikkainvestointi tarvitsee lisämäärärahan, koska rakennuksessa on ilmennyt tarve myös muille peruskorjaustoimille, ja suunnittelua tulee laajentaa kattamaan nämä toimenpiteet. Campus-alueen energiahanke suunnitellaan ja kilpailutetaan uudelleen, ja hankkeen määrärahatarve vuodelle 2025 pienenee alkuperäisestä arviosta.

Valmistelija	Jere Laine etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää: 1) hyväksyä Vihdin kunnan osavuositarkastuksen 1.1-30.6.2025 ja esittää se edelleen valtuustolle, 2) oikeuttaa talousjohtajan tekemään teknisiä korjauksia osavuositarkastukseen 3) esittää valtuustolle hyväksyttäväksi ylläesitettyt talousarviomuutokset esittelytekstin kohta A:n ja B:n mukaisesti.
Päätös	
Tiedoksi	Talouspalvelut